

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

SBO De Rotonde

Plaats : Gorinchem
BRIN nummer : 12UK|C1
Onderzoeksnummer : 283384
Datum onderzoek : 16 juni 2015
Datum vaststelling : 30 september 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	15
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	17
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	21

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

SBO De Rotonde heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school realiseert leerresultaten voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde, die overeen lijken te komen met wat gemiddeld genomen verwacht mag worden van scholen met een vergelijkbare populatie. Dit weet het team te bewerkstelligen ondanks de onrust, die al enige jaren op bestuurlijk niveau aanwezig is.
- De leraren hebben zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en oog voor hoe hierop in te spelen. Zij benutten de beschikbare gegevens op een goede manier om het onderwijs aan te passen aan dat wat de leerlingen van hen vragen.
- De leraren verstaan hun vak en staan open voor het versterken van hun eigen didactische vaardigheden. Met name de ortho-didactische vaardigheden kunnen verder ontwikkeld worden.
- De school heeft een ambitieus schoolklimaat met als focus zowel het sociaal welbevinden als de cognitieve ontwikkeling.
- De school beschikt over een professionele kwaliteitscultuur, waarin de leraren op een goede wijze bijdragen aan de kwaliteitsverbetering.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten					•

De Inspectie van het Onderwijs is op dit moment nog niet in staat om op basis van de uitstroomgegevens of eindresultaten te beoordelen of de leeropbrengsten op schoolniveau overeenstemmen met de mogelijkheden van de leerlingenpopulatie. Zij geeft dan ook geen oordeel over de resultaten van de school. Wel heeft zij op basis van de eindresultaten van de schoolverlaters zich een beeld gevormd van deze opbrengsten.

De eindopbrengsten lijken voor de afgelopen drie schooljaren grotendeels van voldoende niveau. Voor begrijpend lezen en rekenen en wiskunde lijken de resultaten overeen te komen met wat gemiddeld genomen verwacht mag worden van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie qua (cognitieve) capaciteiten. Alleen het niveau van de resultaten van rekenen en wiskunde van 2015 liggen lager dan het verwachte gemiddelde. Het team weet deze resultaten, ondanks de bestuurlijke onrust, te realiseren. In 2011 is de school onder een nieuw bestuur gekomen en in het komende schooljaar zal een derde bestuurlijke wijziging volgen. Verder heeft de school te maken met een daling van het aantal leerlingen, mede door het concept dat het samenwerkingsverband in haar beleid heeft opgenomen. De toekomst voor de school is daarmee onzeker. Een compliment voor het team dat zij ondanks dit alles een grote betrokkenheid en inzet tonen voor het onderwijs aan hun leerlingen.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning				•

De leerlingen van SBO De Rotonde krijgen een aanbod dat dekkend is voor de kerndoelen. Dit aanbod biedt leerlingen de mogelijkheid om zich in de volle breedte te ontwikkelen. Muzikale vorming is een vakgebied dat de komende jaren nog de volle aandacht van het team nodig heeft. Ook kan het aanbod meer eigentijds vorm gegeven worden. Daarnaast kan voor sommige leerlingen het aanbod nog beter aansluiten op hun onderwijsbehoeften. Door de grote niveauverschillen tussen leerlingen binnen een instructiegroep moet een keuze gemaakt worden welke leerstof aan (een deel van) de groep wordt aangeboden. Hierdoor krijgen sommige leerlingen een aanbod dat minder goed aansluit op hun mogelijkheden.

De arrangementen, zoals de Taalpaleis, het Winner team met paarden, Inclusief (D.O.G. project), Lunchcafé en Back to Basic dragen ook bij aan het realiseren van een passend aanbod van de school. De afgelopen tijd heeft het team veel aandacht besteed aan het vernieuwen van een groot aantal methoden voor de verschillende vakgebieden.

De wijze waarop de school de ontwikkeling van leerlingen binnen de kernvakken volgt, analyseert en in kaart brengt, leidt ertoe dat de school goed zicht heeft in de mate waarin leerlingen profiteren van het onderwijs. Zo nodig wordt aanvullend onderzoek gedaan op individueel niveau. Bij stagnatie van de ontwikkeling wordt een individueel hulplan gemaakt, waarin de extra hulp aan de leerling is vastgelegd.

Het didactisch handelen is beoordeeld op basis van lesobservaties, die de inspectie gezamenlijk met twee teamleden van de school heeft afgelegd. Uit de lesobservaties blijkt dat de leraren hun vak verstaan. Ze leggen duidelijk uit en weten de leerlingen bij de les te houden. Het team heeft ervoor gekozen om het onderwijs voor het vakgebied technisch lezen groepsdoorbrekend te organiseren. Voor de overige vakgebieden wordt de instructie voor de gehele groep verzorgd. Deze groep bestaat uit twee of meer jaargroepen, die weer in teams zijn onderverdeeld. Door in moeilijkheid te variëren bij de vraagstelling aan kinderen probeert het team tegemoet te komen aan de instructiebehoeften

van de leerlingen. Dit lukt niet altijd, waardoor voor sommige leerlingen de instructie te makkelijk of te moeilijk is. Ook het ortho-didactisch handelen van leraren kan nog verder ontwikkeld worden.

Voor alle leerlingen die geplaatst worden, wordt alle beschikbare informatie verzameld, geordend en vastgelegd in een ontwikkelingsperspectief. Per leerling worden lange termijndoelen gesteld. Deze zijn gebaseerd op intelligentie en overige leerlinggebonden factoren. De lange termijndoelen worden voor elke leerling per leergebied vertaald in halfjaarlijkse tussendoelen. De halfjaarlijkse tussendoelen spelen een belangrijke rol bij het maken van de groepsplannen.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid			•	

Binnen de school is zorgvuldig het fundament gelegd voor een ambitieus en positief pedagogisch klimaat. De leraren en de directie geven aan trots te zijn op de sfeer op school. De ouders verwachten dat de school hun kinderen vanuit vertrouwen, in een fijne omgeving, naar een hoger niveau tilt. Dit maakt de school ook waar. De ouders ervaren, evenals het team, dat er sprake is van een open sfeer en rust in de school. Wanneer zich iets voordoet, wordt er, volgens ouders en leerlingen, actie ondernomen. De leerlingen worden betrokken in het realiseren van dit stimulerende klimaat door de kapstokregels. Het team laat zelf ook voorbeeldgedrag zien en de leraren ondersteunen zo een prettige omgang met elkaar. Aandacht is nog nodig voor het inzicht van incidenten op schoolniveau. De huidige registratie is nu voornamelijk op individueel niveau.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

Op de school zijn diverse aspecten van de kwaliteitszorg aanwezig, maar deze vertonen nog niet de benodigde diepgang om een goede basis voor evalueren en verbeteren te vormen. Zo is de school dit jaar gestart met een evaluatiesystematiek voor het onderwijsproces. Deze systematiek is nog maar sinds kort ingevoerd en daarmee staat de school nog aan het begin van dit proces. Het inzicht in de kenmerken van de leerlingenpopulatie is bij directie en leraren aanwezig, maar de daarbij behorende implicaties voor de inrichting van het onderwijsleerproces op schoolniveau zijn nog te weinig uitgewerkt.

De school kent een sterke kwaliteitscultuur. Vanuit alle geledingen wordt dit beeld bevestigd. De school is kritisch, maar voortdurend op zoek naar mogelijkheden om te verbeteren. Via diverse netwerken en scholingen houdt zij zicht op nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs. Het team geeft blijk van een gezamenlijke verantwoordelijkheid en draagt op een goede wijze bij aan de verbetercultuur van de school.

SBO De Rotonde heeft de ambitie om in samenwerking met twee scholen voor speciaal onderwijs een regionale voorziening te realiseren voor alle leerlingen uit de regio met een speciale zorg/onderwijsbehoefte. Om dit te kunnen realiseren zijn alle teamleden in werkgroepen actief.

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over haar ambities en resultaten. Zij doet dit door belangrijke zaken op te nemen in de uitgave 'Rondje Rotonde' en de nieuwsbrief. Aandachtspunt voor de school vormt het betrekken van andere stakeholders bij de verantwoording en dialoog over de kwaliteit van het onderwijs.

2.2 Oordelen over naleving

Er zijn tekortkomingen geconstateerd in de naleving van de wettelijke voorschriften.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs, ook gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateren wij dat de school hieraan niet voldoet in de schoolgids (WPO artikel 12 en 13). Wij hebben u verzocht dit bij een volgende uitgave van dit document te herstellen.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op SBO De Ronde.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

School voor Speciaal Basisonderwijs	SBO De Ronde Dr. Hiemstralaan 85 4205 KK Gorinchem tel. 0183-623373 c.derek@ec-ronde.nl
--	---

Gorinchem, 24 september 2015

Hierbij ontvangt u een beknopt verbeterplan op basis van het ontvangen conceptrapport met de bevindingen van het kwaliteitsonderzoek op SBO De Ronde op 16 juni 2015.

Opsomming van de zaken die vragen om een aanpassing / verbetering:
(deze zijn in de volgorde die wij van belang vinden weergegeven)

<ol style="list-style-type: none">
1. Verdergaande didactische afstemming op de onderwijsbehoeften van onze leerlingpopulatie: het orthodidactisch handelen verbeteren, meer tegemoet komen aan de niveau verschillen bij de instructie (differentiatie)
2. Het registreren van incidenten op schoolniveau
3. Het realiseren van een eigentijds aanbod
4. Hoe betrekken we 'andere stakeholders' bij de kwaliteit van ons onderwijs?
5. Aanpassingen in de schoolgids (m.n. waar het gaat om vrijwillige bijdragen van ouders aan kamp / schoolreis)

Beknopt verbeterplan van de zaken die vragen om een aanpassing / verbetering:

Ad 1 / Orthodidactisch handelen

Om ons onderwijs verdergaand af te stemmen op de behoeften van onze onderwijspopulatie willen we 'reeds gebaande paden' verder uitdiepen en borgen om zo de doelmatigheid te verbeteren van het didactisch handelen.

Zowel het verder uitwerken van verschillende fasen van het directie instructie model als het breder toepassen van reeds geleerde technieken uit Teach like a Champion, waarmee het didactisch handelen wordt verbreed en de betrokkenheid van meer leerlingen wordt gestimuleerd.

Binnen het DIM willen we de know how uit de laatste (evaluatie) fase meer gaan gebruiken om op voort te bouwen bij de terugblik en opbouw van de vervolgles. Daarnaast worden ook andere fasen van het DIM verder worden doorgelicht met als vraag:

"In welke fasen op welke manier is meer afstemming mogelijk op de verschillen tussen leerlingen, zonder daarbij te veel te versnipperen?"

De borging zal d.m.v. klassenconsultaties en DIM/Teach als vast agendapunt op de teamvergadering plaatsvinden.

Ad 2 / Registreren op schoolniveau

We oriënteren ons op de wijze waarop incidenten op schoolniveau kunnen worden geregistreerd / geordend. De coördinatie daarvan is in handen van de intern begeleider, zij is het aanspreekpunt voor de sociale veiligheid en welbevinden van de leerlingen in brede zin.

We hebben een lijst van registratiesystemen en relevante adressen aangelegd en zullen nadere informatie opvragen over geschikte registratiesystemen (o.a. IRIS, Augeo academy voor sociale veiligheid en Centrum School en Veiligheid). De voorkeur gaat uit naar een systeem dat aan ParnasSys kan worden gekoppeld.

Daarnaast zullen we kijken naar het analyseren, signaleren van trends en het vertalen daarvan in beleid. Hoe gaan we dat doen? Wat is de beste aanpak? Wat is de rol van teamleden daarin?

Er zal een schriftelijke weerslag van de bevindingen en afspraken komen in ons Protocol Schoolveiligheid dat elk jaar wordt aangepast (de laatste is de versie 2015).

Ad 3 / Het aanbod meer eigentijds vorm geven

De drie "speciale" scholen in Gorinchem, n.l. SBO De Ronde, SO De Linge (Yulius) en (V)SO De Kleine Wereld (ZML van SPON) werken samen. Het plan is te komen tot een Regionale Voorziening Speciaal Onderwijs (RVSO Het Plein). Het vak burgerschapskunde (in brede zin) is voor de drie scholen van groot belang en zal beschreven gaan worden in de arrangementen.

De ondersteuningsteams vergaderen een aantal keren gezamenlijk. De leerkrachten hebben zitting in verschillende werkgroepen: taal/lezen, sociaal-emotionele ontwikkeling, ICT, cultuur (creativiteit) en gewone activiteiten als sportdagen, Sinterklaas e.d.

Zij moeten van werkgroep groeien naar expertisegroepen voor de verschillende arrangementen" en zullen m.b.t. het aanbod van methoden en didactiek de 21ste eeuw vaardigheden van onderstaand model meenemen in de werkgroepbesprekingen. Het doel is te komen tot specifieke leerarrangementen die binnen de algemene arrangementen zullen worden geïmplementeerd.

Door het ontwikkelen van een gezamenlijk cultuurbeleid zal m.n. de creativiteit en het samenwerken in 2015-2016 worden meegenomen in het aanbod. Daarnaast zal SBO De Ronde zich oriënteren op een nieuwe taal- en muziekmethode waarin de onderstaande vaardigheden criteria zullen zijn.

Voorlopig werkmodel vaardigheden

(noot inspectie: afbeelding in rapport niet reproduceerbaar)

Ad 4 / Stakeholders

Het betrekken van stakeholders bij de kwaliteit van het onderwijs is voor onze school en toekomstige voorziening erg belangrijk. Wij moeten nu al aan het samenwerkingsverband en de reguliere scholen in Gorinchem onze meerwaarde kunnen aantonen, omdat het samenwerkingsverband een inclusieve visie heeft.

Momenteel worden de hoofdarrangementen beschreven van de SBO De Ronde, De Linge en De Kleine Wereld. Deze zullen na interne bespreking eerst met de coördinator en ambulant begeleiders van het samenwerkingsverband EC

Rotonde worden besproken. Zij hebben een belangrijke stem in het aangeven van wat zij verwachten van een voorziening speciaal onderwijs en wat zij nodig hebben als kinderen het reguliere onderwijs niet meer kunnen (ver)volgen. Daarnaast zijn er al contacten met het MKD, Syndion, Yulius en andere instellingen om onderwijs en zorg te laten aansluiten.

Ad 5 / Schoolgids

De door de inspectie aangemerkte zaken in de schoolgids zijn inmiddels inhoudelijk aangepast.

Ik bedank u nogmaals voor uw bezoek en rapport en zie het definitieve rapport met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens het team,
Directeur SBO De Ronde

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook SBO De Ronde.

Op 16 juni 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleiders en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag is er een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider, de orthopedagoog en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 2: ONTWIKKELINGSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De leraren verbreden of verdiepen het aanbod afhankelijk van de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het behalen van het opgestelde ontwikkelingsperspectief. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft, bespreekt deze met ouders en leerlingen en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: KLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om.

De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en

op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.